

A BÜNTETÉS-VÉGREHAJTÁSI INTÉZETEK SZEMÉLYI ÁLLOMÁNYÁNAK TOVÁBBKÉPZÉSE A RADIKALIZÁCIÓ MEGELŐZÉSE TERÉN

A Budapest Központ a Tömeges Atrocitások Megelőzéséért, együttműködve a Nemzeti Közszoigálati Egyetem Katonai Nemzetbiztonsági Tanszékével és a Büntetés-végrehajtás Országos Parancsnokságával kerekasztal-beszélgetést szervezett november 27-én „A radikalizáció megelőzése a büntetés-végrehajtási intézményekben” címet viselő kezdeményezés keretében. Az Európai Unió Belső Biztonsági Alapja által támogatott kezdeményezés célja, hogy hozzájáruljon a hazai képességek fejlesztéséhez a radikalizmus megelőzése terén.

A rendezvényt Resperger István ezredes, a Nemzeti Közszoigálati Egyetem Katonai Nemzetbiztonsági Tanszékének igazgatója és Kovács Mihály bv. ezredes, a Büntetés-végrehajtás Országos Parancsnoksága Fogvatartási Ügyek Szolgálatának vezetője nyitotta meg. Kiemelték, hogy bár jelenleg a börtönökben való radikalizálódás veszély Magyarországon a nyugat-európai országokkal összevetve alacsony, de fennáll a kockázata, hogy az ottani jelenségek idővel felbukkanhatnak a hazai börtönökben is. Ezért elengedhetetlen a felkészülés és a megelőzés előtérbe helyezése, s ennek során a friss elmélet és a gyakorlat ötvözése, valamint a széleskörű együttműködés a szakma, a társ rendvédelmi szervezetek és a civil szervezetek között.

Tatár György, a projektet koordináló Budapest Központ a Tömeges Atrocitások Megelőzéséért elnöke bevezető előadásában bemutatta a radikalizáció folyamatát és abban a polarizáció, a „mi” és „ők” gondolat és konfliktus struktúra lényegi elemeit, valamint beszélt a fenntartható és resztoratív párbeszéd, mint a megelőzés egyik kiemelt eszközének jelentőségéről. Hangsúlyozta a szélsőséges konfliktusmegelőzési kultúra előnyeit a reagáló, válságmenedzselő magatartással szemben. A projekt céljai közül kiemelte, hogy az új kihívásoknak megfelelő új képességeket öt bv. intézetben fogják továbbfejleszteni, figyelemmel a „terepen” jelentkező konkrét igényekre és szükségletekre, amelyek a bv. állománnyal folytatott fókuszcsoportos interjúk során már felmérésre kerültek. A projekt eredményeit és tapasztalatait tanulmányban összegzik és mutatják be 2018 májusában.

Szilassy Roland bv őrnagy, a Büntetés-végrehajtás Országos Parancsnokságának kiemelt főreferense felhívta a figyelmet, hogy a jogi határzár bevezetése következtében a nem magyar állampolgárságúak vonatkozásában emelkedő fogvatartotti mutatók figyelhetők meg, ami a nyelvi, kulturális és vallási különbözőségekkel kiegészülve új kockázatelemzési, a korábbiaknál részletesebb, a végrehajtói állomány számára pontosabb, egyértelmű szabályozást kíván meg, ezért a közelmúltban több szakutastítás és egy módszertani útmutató került kiadásra. A téma a Börtönlelkészi Szolgálat továbbképzési programjaiban is kiemelt szerepet kapott.

Lovig Tímea, a Menedék Egyesület szakértője az idegenrendészeti őrizetét ellátók képzésének tapasztalatait osztotta meg a résztvevőkkel. Kiemelte az eltérő feladatokat végző szakemberek integrációja és a rendszerszemlélet fontosságát, továbbá az értékelés és visszacsatolás szükségességét a képzések hatékonyságának növelése érdekében.

Héra Gábor, a projekt vezető kutatója ismertette az öt bv. intézetben készített fókuszcsoportos interjúk tapasztalatait.

A beszélgetések során a fogvatartottak között több olyan csoportot azonosítottak, amelyeket a bv. intézet működési mechanizmusa, illetve a fogva tartást szabályozó törvények hoznak létre. Emellett azonban számos olyan informális csoportot is nevesítettek, amelyek csak azért léteznek, mert azok tagjai – eltérő értekeik, világnézetük, származásuk, erőforrások feletti rendelkezésük, életmódjuk vagy valamilyen más ok miatt – elkülönülnek egymástól. A visszajelzések szerint a konfliktusok és a radikalizmus jelei elsősorban ez utóbbi, informálisan elkülönülő csoportok viszonylatában jelennek meg.

Fellegi Borbála, a Foresee Kutatócsoport igazgatója és a képzés társtrénera összefoglalta az öt büntetés-végrehajtási intézetben megszervezésre kerülő – két plusz egy napos – képzések szemléleti alapjait és tervezett felépítését.

Hangsúlyozta, hogy a tréningek elsődlegesen a résztvevők szakmai megerősítését szolgálják, hogy egyénileg és szervezetileg is képessé váljanak a börtönön belül észlelt konfliktusok hatékonyabb helybeni kezelésére, illetve felismerjék azon helyzeteket, amelyekben valamilyen intézkedés megélépése szükséges.

Az előadásokat követően a résztvevők csoportos beszélgetések keretében váltottak szót a tréningekkel kapcsolatos várakozásaikról.